

High-tech technologicko výukový pavilon FLD bude dostavěn v roce 2019.

JAK SE DAŘÍ PRAŽSKÉ LESÁRNĚ

Marek Turčáni

Fakulta lesnická a dřevařská České zemědělské univerzity v Praze chce sérií článků v Lesnické práci přispět ke zlepšení informovanosti lesnické veřejnosti o aktuálním dění na fakultě, o svých plánech do budoucna a výstupu vědeckých prací. Naší snahou je být stabilní akademickou institucí, kde se koncentrují kvalitní vědci, kteří přispějí k rozvoji lesnictví a dřevařství. Vysokou stabilitu fakulty garantují i mírně rostoucí počty studentů. Pro ně rozvíjíme investiční výstavbu a s jejich pomocí akcelerujeme rozvoj vědy a výzkumu. Výsledkem je získání excelentních projektů a následně pak publikace fakulty ve špičkových časopisech. Vysoká kvalita vědy a výzkumu nám umožňuje intenzivní rozvoj mezinárodní spolupráce s prestižními lesnickými univerzitami. Za důležitý úkol fakulty považujeme i podporování pozitivního obrazu lesnictví a dřevařství u veřejnosti.

Ceská zemědělská univerzita v Praze
**Fakulta lesnická
a dřevařská**

„Chceme být lídrem,
ale budeme rádi
spolupracovat.“

Děkan Fakulty
lesnické a dřevařské
prof. Marek Turčáni.

LESNICTVÍ PROCHÁZÍ KOMPLIKOVANÝM OBDOBÍM – MĚLI BYCHOM SI POMÁHAT

Aby lesnická a dřevařská fakulta měla smysl, musí existovat les a lesnictví. A my, lesníci, se musíme více snažit o podporu od společnosti. To se nám povede, jenom když se pokusíme o lepší spolupráci napříč celým spektrem organizací a firem reprezentujících lesnictví. A lepší spolupráce může vzniknout, jen když si budeme lépe rozumět – v našem případě lesníci v provozu a lesníci v akademické sféře. A tak jsme se na fakultě rozhodli, že vás, milí

čtenáři, budeme informovat přes Lesnickou práci. O čem? O nás. Kdo jsme a co chceme. A hlavně – co všechno umíme. Chceme se také s vámi radit a chceme vám radit. A chceme, aby o nás bylo slyšet. Další ambicí je, abyste o nás nejenom slyšeli, ale abychom zkusili najít mechanismus oboustranně výhodné spolupráce. A teď vůbec nemluvím o financích, které by lesnictví mohlo investovat do lesnického vzdělávání, vědy a výzkumu. I když nízká míra spolupráce mezi provozem a akademickou sférou je částečně odpovědná za odcizení, které (aspoň já) cítím.

Posledních deset let nás všechny trápí možná i zatím nevyslovené problémy. Všichni cítíme, že tlak změn, a to nejenom klimatických, mění věci, které tady byly. A to mnohem rychleji, než bychom chtěli. Politická situace rovněž lesnictví moc nefandí a pro nás prospěšnou lesnickou politiku neprosazujeme vůbec lehko. Nedaří se nám vytvářet příznivý obraz lesnictví ve společnosti a i to je důvod pro to, abychom si vzájemně pomáhali více než v minulosti. I my na pražské lesárně bychom k tomu chtěli přispět.

JAK CHCEME TRANSFORMOVAT VZDĚLÁVÁNÍ, ABY NAŠI ABSOLVENTI BYLI PŘIPRAVENI NA „NOVÉ LESNICTVÍ“

Nový akademický rok jsme zahájili se stejným počtem studentů prvních ročníků jako vloni. Marketingové oddělení dělá svou práci výborně, a proto nás zatím nedostatek uchazečů netrápí. Co nás trápí, je stále kvalita začínajících studentů. Na fakultě studuje více než 2 000 studentů. Jak už jsem zmínil, je potěšitelné, že zájem o studium na pražské fakultě projevil více než 1 800 uchazečů, z nichž byla do prvních ročníků zapsána přibližně polovina. Co je k nám láká? Již druhým rokem je studentům k dispozici nová budova fakulty - Dřevařský pavilon FLD s novými učebnami, sbírkami a laboratorními, které jsou vybaveny špičkovými přístroji a nejmodernějšími technologiemi. Nárůst požadavků je však neúprosný, a proto před námi stojí další výzva.

V rámci nového projektu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) projde studium na fakultě komplexní inovací. Tři stávající studijní obory budou výrazně aktualizovány a dva programy budou nově vytvořeny. Fakulta tak reaguje na vývoj společnosti a především pracovního trhu. Předpokladem této zásadní změny je dobudování infrastruktury v podobě High-tech technologicky výukového pavilonu FLD (HTP) za 190 mil. Kč, kde bude 15 nových výukových laboratoří. Studenti tak budou mít možnost se připravovat na budoucí profesní kariéru na úrovni plně srovnatelné s předními vzdělávacími institucemi v zahraničí.

MUSÍME SE ROZVÍJET – OTÁZKA NEZNÍ JESTLI, ALE JAK RYCHLE

Jedním ze strategických cílů FLD je její dlouhodobý rozvoj ve všech oblastech působení vysokých škol (vzdělávání, věda a výzkum a třetí role – spolupráce s praxí). Naším cílem je v období 2014–2022 získání 1–1,5 miliardy Kč na investiční, ale hlavně na vědecko-výzkumný rozvoj fakulty prostřednictvím projektů. Klíčovým úspěchem je zcela jistě získání investičních prostředků na výstavbu a vybavení HTP. Po jeho uvedení do provozu v roce 2019 budeme disponovat ještě lepšími podmínkami pro praktickou výuku budoucích lesníků a dřevařů. Tato nově vybudovaná infrastruktura naváže na nedávno vybudovaný Dřevařský pavilon FLD.

V oblasti projektů pro výzkum se fakulta zaměřuje především na excelentní vý-

zkum. Významným projektem v této oblasti je projekt EXTEMIT – K (CZ.02.1.01/0.0/0.0/15_003/0000433), financovaný z OP VVV. Výzkumný tým je zaměřen na řešení aktuálních i budoucích problémů v lesních ekosystémech v ČR, způsobených klimatickou změnou. Projekt klade důraz na nejdůležitější disturbanční faktory (kůrovce a související abiotické faktory – hlavně klimatické extrémny) na třech úrovních: gen, strom a krajina. V projektu např. mapujeme genom kůrovce, hledáme geny smrku a stromy odolné proti kůrovci a připravujeme strategie pro budoucnost. Už v současnosti spolupracujeme s týmy, které vedou podobné projekty ve Skandinávii a v Kanadě. Shodou okolností si i tam myslí, že kůrovce je potřebné zkoumat i nadále.

Fakulta na konci listopadu 2017 získala další projekt v rámci výzvy Excelentní výzkum z OP VVV. Projekt „Excelentní výzkum jako podpora Adaptace lesnictví a dřevařství na globální změnu a 4. průmyslovou revoluci (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000803), v zkratce EVA4.0 s rozpočtem více než 357 mil. Kč je rozdělen do tří podprojektů: Biologie lesa, Lesnictví a Dřevařství. Celkově budeme v 10 rozsáhlých oblastech výzkumu vedených převážně excelentními zahraničními, ale i domácími vědci zkoumat změny v lesním prostředí a organismech, které v něm žijí. Tyto poznatky se následně využijí pro inovaci výzkumných trendů a technologií v lesnictví a dřevařství. Co je důležité, tak v současnosti máme na podporu excelentního výzkumu na fakultě více než 600 mil. Kč na dalších 5 let.

VĚDA A VÝZKUM JSOU PRO ROZVOJ NEBO ZÁCHRANU OBORU ROZHODUJÍCÍ

Věda a výzkum jsou (jako všechno) o lidech. Výborný vědec v oboru lesnictví a dřevařství je požehnání. A my se na pražské lesárně snažíme tyto lidi koncentrovat. A nemáme jich mnoho. Extrémně důležité je, že jenom těch několik vědeckých hvězd dokáže objevovat věci převratné. Ti, kdo testují, který insekticid je účinnější nebo které hnojivo zabezpečí lepší růst sazenic, do kategorie vědeckých hvězd rozhodně nepatří. Hlavním cílem fakulty v oblasti vědy a výzkumu je tedy především objevovat absolutně nové informace a pak je poskytovat ve prospěch rozvoje oboru. Záměstnanci fakulty za poslední dva roky publikovali téměř 350 vědeckých článků

Dřevařský pavilon FLD, investice za 280 mil. Kč, je propojen s původní budovou FLD skleněným tubusem.

v impaktovaných časopisech. Vysoký počet odborných publikací ve vědeckých časopisech už ale není tím hlavním cílem. Prioritou je především zvyšování kvality výstupů. Kromě publikačních výstupů jsou na FLD vytvářeny i tzv. nepublikační výstupy, které jsou určeny pro lesnickou a dřevařskou praxi. Každým rokem jich na FLD vzniká několik desítek. Musíme hledat efektivnější cestu pro přenos těchto výsledků do provozu.

Snažíme se zvyšovat kvalitu doktorského studia, ale navzdory této velké snaze s ní v některých studijních oborech (programech) nejsme spokojeni. Na druhé straně, kvalitu mladých vědeckých pracovníků na FLD potvrzují ocenění našich studentů a mladých zaměstnanců, např. v roce 2016 obsadily první i druhé místo prestižní Ceny ministra zemědělství pro mladé vědecké pracovníky za výsledek v roce 2015 studentky doktorského studia a v roce 2017 obsadil první místo mladý zaměstnanec fakulty za výsledek z roku 2016.

Velice pozitivní je skutečnost, že vědecké výsledky pražské lesárny začínají excellentní evropské, ale i mimoevropské pracoviště vnímat velice pozitivně a navazují s námi intenzivní spolupráci v oblasti lesnického a dřevařského výzkumu. Ve strategických záměrech FLD jsme už před několika lety deklarovali, že chceme být lídrem střední Evropy v oblasti lesnického a dřevařského výzkumu.

OTVÍRÁME SE MEZINÁRODNÍ KONFRONTACI, ALE HLAVNĚ SPOLUPRÁCI

V oblasti mezinárodní spolupráce je jedním ze strategických cílů FLD rozvoj spolupráce s prestižními zahraničními univerzitami. V letošním roce se rozvinula spolupráce se skandinávskými univerzitami. Mezi významné partnery se zařadily lesnické fakulty ze Swedish University of Agricultural Sciences a University of Eastern Finland. Další je University of Helsinki, se kterou FLD spolupracuje na mezinárodním projektu v Laosu v rámci programu Erasmus+. FLD rovněž navázala spolupráci s Chinese Academy of Forestry (CAF) a zapojila se do programu 16+1 (spolupráce 16 evropských krajů a Číny). Přípravuje se memorandum o spolupráci s USDA Forest Service.

Podílíme se rovněž na činnosti International Union of Forest Research Organizations. Velmi intenzivně se rozvíjí také

Moderní truhlárna pro praktickou výuku je součástí dřevařského pavilonu.

„MY JSME PRAŽSKÁ LESÁRNA!

*Mihi cura futuri
– myslíme na budoucnost.“*

spolupráce s European Forest Institute (EFI). Začátkem příštího roku proběhne na půdě FLD jednání s vedením EFI. Působení ve vrcholných orgánech lesnických důležitých organizací nám umožňuje sledovat aktuální trendy v evropské a světové lesnické politice. Tady máme výbornou spolupráci s MZe, konkrétně s Odborem koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství.

MUSÍME BÝT PŘIPRAVENI NA MEDIALIZACI LESNICTVÍ – SAMOZŘEJMĚ V TOM POZITIVNÍM SMYSLU

Zatím se snažíme v médiích vystupovat opatrně. Přijímáme však pozvání do médií, vystupujeme v televizi a rozhlasu,

připravujeme články do denního tisku, zpracováváme naše vědecké články do popularizační formy... I tak to je stále málo. Např. ministr zemědělství v předvolebním období prohlásil, že lesnictví nemá nárok na dotace. A to ani teď, když je čas na změnu dřevinného složení vynuceného klimatickou změnou a s tím budou objektivně spojeny velké náklady. Musíme i na tyto věci mediálně reagovat. Ano, není to nic příjemného, ale musíme se naučit chtít více, než co nám někdo chce dobrovolně dát.

ZÁVĚREM

Máme plán pokračovat sérií článků o kultuře v dalších číslech Lesnické práce v roce 2018. Doufám, že si najdeme okruh čtenářů, které dění na pražské lesárně bude zajímat. Předem Vám všem děkujeme.

A na závěr mi dovoluť všem dobrým lidem popřát klidné Vánoce a hodně zdraví, lásky a božího požehnání do roku 2018.

*prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.
a vedení Fakulty lesnické a dřevařské
ČZU v Praze*